

**ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobce: G. S. S., zastoupeného Mgr. René Gemmelem, advokátem v Karviné-Fryštátě, K. Sliwky 126/18, proti žalovanému: Ministerstvo vnitra, Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní přihrádka 21/OAM, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 10. 2003, čj. OAM-3008/VL-11-ZA08-2002, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 14. 12. 2004, čj. 55 Az 878/2003 - 54,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému se právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 8. 10. 2003, čj. OAM-3008/VL-11-ZA08-2002, nebyl žalobci udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Žalovaný současně rozhodl, že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 citovaného zákona.

Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou podanou u Krajského soudu v Brně. V žalobě parafrázoval některá ustanovení zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), která měla být správním orgánem porušena. Ve francouzsky psané části žaloby, kterou nechal soud u ústního jednání přeložit, žalobce dále namítal, že žalovaný nesprávně posoudil jeho žádost o udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. K doplnění žaloby ze dne 6. 11. 2003 krajský soud s ohledem na ustanovení § 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s. nemohl přihlížet. Krajský soud v Brně žalobu rozsudkem ze dne 14. 12. 2004, čj. 55 Az 878/2003 - 54, zamítl. Rozsudek krajského soudu vycházel ze skutečnosti, že žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav a napadené rozhodnutí je v souladu se zákonem.

Rozsudek Krajského soudu v Brně žalobce (dále též „stěžovatel“) napadl včas podanou kasační stížností. V kasační stížnosti namítl, že mu krajský soud nezaslal rozsudek přeložený do jeho mateřského jazyka či jazyka, v němž hovoří, dále namítal nesprávné zjištění skutkového stavu a chybnou právní kvalifikaci (bez jakékoliv specifikace). Tvrdí, že v žalobě namítal, že rozhodnutí žalovaného není podepsáno oprávněnou osobou, soud k této námitce nepřihlížel, protože byla vznesena opožděně, tento postup je však v rozporu se zákonem, když absence podpisu činí rozhodnutí nicotným, k čemuž musí soud přihlížet bez ohledu na včasnost námítky. Stěžovatel dále vyjádřil nesouhlas s názorem soudu, že neudělení azylu z humanitárních důvodů je věcí toliko volné úvahy správního orgánu, a tudíž je vyloučeno ze soudního přezkumu. Namítl nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů soudního rozhodnutí, když toto rozhodnutí postrádá konkrétní argumentaci, a vadu řízení spočívající v tom, že se soud dostatečně nezabýval některými žalobními tvrzeními (aniž konkretizoval jakými). Stěžovatel dále uvedl, že v Pobřeží slonoviny mu hrozí politická perzekuce z důvodu jeho příslušnosti k organizaci Afrique - Echo a stát Burkina Faso, jehož je občanem, mu není schopen zajistit dostatečnou ochranu před touto perzekucí. Konečně pak stěžovatel namítl, že úvahy správního orgánu - potvrzené následně soudem - o jeho nevěrohodnosti a účelovém tvrzení nejsou ničím doloženy, navíc když odchylky ve výpovědích vysvětluje, a že snaha posoudit jeho osobu z důvodu zanedbatelných odchylek jako nevěrohodnou vzbuzuje pochybnost o důkladném přístupu k jeho žádosti o azyl. V kasační stížnosti stěžovatel rovněž požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti navrhl odmítnutí kasační stížnosti pro její opožděnost nebo zamítnutí kasační stížnosti pro její nedůvodnost a nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Svůj návrh odůvodnil tím, že na rozsudku krajského soudu je vyznačeno nabytí právní moci ke dni 3. 2. 2005, podle § 54 odst. 5 s. ř. s. je v právní moci rozsudek, který byl doručen účastníkům, stěžovateli byl tedy rozsudek doručen nejpozději dne 3. 2. 2005, lhůta pro podání kasační stížnosti, jejíž zmeškání nelze prominout (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), tak podle

žalovaného stěžovateli uplynula nejpozději dne 17. 2. 2005, kasační stížnost však byla podána až dne 18. 2. 2005.

Nejvyšší správní soud dále vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně a kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku; takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně). Ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Nejvyšší správní soud poté posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů; neshledal přitom vady, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.). Kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud o věci uvažil takto:

Stěžovatel se v kasační stížnosti dovolával zejména stížního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy nepřezkoumatelnosti spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí a vady řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, ačkoliv své námitky tomuto zákonnému ustanovení výslovně nepodřadil.

K námitce stěžovatele, že mu krajský soud nezaslal rozsudek přeložený do jeho mateřského jazyka či jazyka, v němž hovoří, Nejvyšší správní soud shledal následující.

Z žádného zákonného ustanovení upravujícího řízení ve správním soudnictví (včetně ustanovení o. s. ř., jichž se v souladu s § 64 s. ř. s. použije přiměřeně) nutnost překládat účastníku řízení soudní rozhodnutí do jeho mateřského jazyka, popř. jazyka který ovládá, nevyplývá. Rovněž z čl. 37 odst. 4 Listiny základních práv a svobod vyplývá pouze nutnost tlumočení při ústní komunikaci účastníka řízení neovládajícího český jazyk se soudem, nikoliv nutnost překladu písemností,

včetně rozhodnutí soudu (srov. rovněž stanovisko pléna Ústavního soudu ČR ze dne 25. 10. 2005, sp. zn. Pl. ÚS - st. 20/05).

Krajský soud tedy nepochybil, když stěžovateli doručil svůj rozsudek v českém jazyce a nikoliv jeho překlad do jeho mateřského jazyka, popř. jazyka který stěžovatel ovládá.

Zcela nad rámec nutného odůvodnění Nejvyšší správní soud komparatisticky odkazuje na rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Kamasinski proti Rakousku ze dne 19. 12. 1989, v jehož odůvodnění (bod 74) soud výslovně uvedl, že neexistence písemného překladu všech dokumentů ve věci nepředstavuje porušení čl. 6 odst. 3 písm. e) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

K námitce stěžovatele, že rozhodnutí žalovaného není podepsáno oprávněnou osobou, je proto nicotné, a krajský soud k tomu měl přihlédnout bez ohledu na včasnost stěžovatelovy žalobní námítky, Nejvyšší správní soud shledal následující.

Absence podpisu oprávněné osoby na písemném vyhotovení rozhodnutí správního orgánu (§ 47 odst. 5 správního řádu), které bylo doručeno účastníku správního řízení, za situace, kdy součástí správního spisu je vyhotovení rozhodnutí, které je takovou osobou podepsáno a je i jinak bezvadné, nezakládá nicotnost tohoto rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2004, čj. 3 Azs 277/2004 - 70). Takové rozhodnutí je stiženo vadou ve smyslu § 47 odst. 5 správního řádu, která by mohla založit jeho nezákonnost. Protože však v posuzované věci žalobce v žalobě nezákonnost napadeného rozhodnutí z důvodu absence podpisu oprávněné osoby nenamítl (a k této námitce uplatněné v doplnění žaloby ze dne 6. 11. 2003 krajský soud s ohledem na ustanovení § 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s. přihlížet nemohl), krajský soud při přezkumu rozhodnutí žalovaného v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s. nijak nepochybil, když napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů a stěžovatelem (v řádné lhůtě) opomenutou námitkou chybějícího podpisu se nezabýval; za dané situace již stěžovatel nemůže tuto námitku s ohledem na ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. účinně uplatnit v kasační stížnosti.

Protože tedy stěžovatel předmětnou vadu v žalobě ve lhůtě pro podání včas nenamítl, a protože z této vady nevzešlo žádné zkrácení práv stěžovatele v řízení před krajským soudem, není tato vada rozhodnutí žalovaného důvodem pro zrušení rozhodnutí krajského soudu v rámci řízení o kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou námitku stěžovatele, že rozhodnutí krajského soudu je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů rozhodnutí, protože postrádá konkrétní argumentaci. Krajský soud ve svém rozhodnutí o zamítnutí žaloby stěžovatele řádně a dostatečně konkrétně odůvodnil,

proč se s názorem žalovaného ztotožnil. Odůvodnění soudního rozhodnutí je logické, vnitřně konzistentní a dostatečně srozumitelné.

Pokud stěžovatel namítal nesprávné zjištění skutkového stavu, chybnou právní kvalifikaci a vady řízení spočívající v tom, že se soud dostatečně nezabýval některými žalobními tvrzeními, tyto „námitky“ nijak nespecifikoval, natož doplnil důkazy. Takovéto obecné výtky bez jakékoliv konkretizace nepovažuje Nejvyšší správní soud za stížní body.

Stěžovatel v kasační stížnosti dále vyjádřil nesouhlas s názorem soudu, že neudělení azylu z humanitárních důvodů je věcí toliko volné úvahy správního orgánu, a tudíž je vyloučeno ze soudního přezkumu. Dovolával se tak stížního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, ačkoliv svou námitku tomuto zákonnému ustanovení výslovně nepodřadil.

V této souvislosti Nejvyšší správní soud podotýká, že žalobce v žalobě porušení ustanovení § 14 zákona o azylu žalovaným netvrdil. Jestliže tedy krajský soud napadené rozhodnutí přezkoumal i ve vztahu k neudělení azylu z humanitárních důvodů, překročil meze přezkumu vymezené soudním řádem správním (§ 75 odst. 2 věta první). Takovýmto postupem však žalobce nebyl zkrácen na svých právech, naopak mu krajský soud poskytl širší přezkum, než jaký mu na základě jím podané žaloby (s ohledem na žalobní body) náležel. Nejvyšší správní soud pak, s ohledem na to, že krajský soud v uvedeném rozsahu napadené rozhodnutí přezkoumal, ke stížní námitce stěžovatele přezkoumal rozhodnutí krajského soudu rovněž v té části, v níž posoudil rozhodnutí žalovaného ve vztahu k neudělení azylu stěžovateli podle § 14 zákona o azylu.

Podle ustanovení § 14 zákona o azylu lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu, aniž bude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. S charakterem tohoto ustanovení, které je kombinací neurčitěho právního pojmu a správního uvážení, kdy neurčitým právním pojmem je „případ zvláštního zřetele hodný“ a vlastní rozhodnutí správního orgánu vyjádřené slovy „lze udělit humanitární azyl“ představuje správní uvážení, se Nejvyšší správní soud podrobně vypořádal mj. v rozsudku ze dne 19. 7. 2004, čj. 5 Azs 105/2004 - 72, publikovaném pod č. 375/2004 Sb. NSS, na který pro stručnost na tomto místě odkazuje.

Na udělení humanitárního azylu nemá žadatel subjektivní právo. Rozhodnutí o udělení humanitárního azylu je vydáváno ve sféře volného správního uvážení příslušného správního orgánu. Soudní kontrola zákonnosti takového rozhodnutí proto nutně zůstává jen v rovině přezkumu dodržení procesních práv stěžovatele a posouzení toho, zda nebyly překročeny zákonem stanovené meze správního uvážení nebo jej nebylo zneužito (§ 78 odst. 1 s. ř. s.); takové rozhodnutí tedy soud

přezkoumává pouze v omezeném rozsahu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, čj. 3 Azs 12/2003 – 38).

Krajský soud pochybil, když ve svém rozhodnutí uvedl, že udělení azylu z humanitárních důvodů je věcí absolutní volné úvahy správního orgánu, která vylučuje soudní přezkum. Jak bylo uvedeno výše, rovněž rozhodnutí, které je věcí správního uvážení, podléhá soudnímu přezkumu, byť v omezeném rozsahu. Nicméně stěžovatel neuvedl žádná tvrzení, která by směřovala právě do tohoto omezeného rozsahu soudního přezkumu. Z rozhodnutí žalovaného vyplynulo, že žalovaný možnost udělení humanitárního azylu stěžovateli vážil, po posouzení jeho osobní situace a poměrů v zemi původu mu však humanitární azyl neudělil. Žalovaný nepřekročil zákonné meze správního uvážení, při svém rozhodování zachoval procesní práva stěžovatele. Výše uvedené pochybení krajského soudu při právním hodnocení této otázky proto nemohlo ohrozit postavení stěžovatele nebo jej jakkoliv zkrátit na jeho právech.

Pokud stěžovatel v kasační stížnosti tvrdil, že mu v Pobřeží slonoviny hrozí politická perzekuce z důvodu jeho příslušnosti k organizaci A. a stát Burkina Faso, jehož je občanem, mu není schopen zajistit dostatečnou ochranu před touto perzekucí, pak jde o tvrzení, které stěžovatel v řízení před krajským soudem neuváděl. Z pohledu přezkumu kasačním soudem jde o tvrzení nové, které stěžovatel uplatnil až poté, co bylo vydáno napadené rozhodnutí. K takové skutečnosti Nejvyšší správní soud nepřihlíží (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

Konečně pak stěžovatel namítl, že úvahy správního orgánu (potvrzené následně soudem) o nevěrohodnosti stěžovatele a účelovém tvrzení nejsou ničím doloženy, navíc když odchylky ve výpovědích vysvětluje. Stěžovatel konstatuje, že snaha posoudit jeho osobu z důvodu zanedbatelných odchylek jako nevěrohodnou vzbuzuje pochybnost o důkladném přístupu k jeho žádosti o azyl. Ani tuto námitku stěžovatel v žalobě neuplatnil a z pohledu přezkumu kasačním soudem jde nový důvod, který stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí je přezkoumáváno, ač tak učinit mohl. Takový důvod kasační stížnosti je proto rovněž nepřipustný (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud zhodnotil všechny přípustné stížní námitky jako nedůvodné. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné jiné vady, k nimž musí kasační soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. února 2006

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu